

Силабус
освітньої компоненти
Технології соціальної реінтеграції та розвитку громад
2026-2027 навчальний рік

Освітня програма: «Поствоєнна соціально-психологічна реінтеграція».

Спеціальність: І10 Соціальна робота та консультування.

Галузь знань: І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення.

Рівень вищої освіти: другий (магістерський).

Викладач	Петровська Катерина Володимирівна
Посилання на сайт	https://bdpu.org.ua/teachers/petrovska-kateryna-volodymyrivna/
Контактний телефон	+380664175473
E-mail викладача	ev_petrovska@bdpu.org.ua
Графік консультацій	Що п'ятниці з 13.00 до 14.00

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Форма здобуття освіти	Кількість кредитів/ год.	Лекції	Практичні/семінарські /лабораторні заняття	Самостійна робота	звітність
денна	5 / 150	20	20	110	екзамен
заочна		6	4	140	

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: соціальна реінтеграція, адаптація, інтеграція та реабілітація, технології соціальної роботи, соціальні послуги, розвиток громад, соціальна участь та згуртованість, міжсекторна взаємодія, ЦСР 10 «Скорочення нерівності», ЦСР 11 «Сталий розвиток міст і громад».

Мета курсу: формування у здобувачів освіти системного розуміння сутності та особливостей соціальної реінтеграції як технології соціальної роботи, ознайомлення з основними технологіями соціальної реінтеграції різних груп отримувачів соціальних послуг, особливостями оцінювання їхніх потреб, бар'єрів і ресурсів, а також формування здатності застосовувати технології розвитку громад, соціальної участі, взаємодопомоги та міжсекторної взаємодії для створення умов соціального включення та повноцінної участі осіб, груп і спільнот у житті громади.

Предметом освітньої компоненти є теоретичні засади, принципи, методи й технології соціальної реінтеграції та розвитку громад, механізми оцінювання потреб і ресурсів, організації міжвідомчої взаємодії, проєктування та реалізації реінтеграційних програм, а також формування спроможності громад до сталого соціального відновлення.

Компетентності та програмні результати навчання:

Програмні компетентності:

ІК-1. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК-7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК-9. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК-10. Здатність працювати в команді.

ФК-2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

ФК-3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проєктувати та моделювати соціальні ситуації, в тому числі на етапі раннього втручання.

ФК-4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.

ФК-5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

ФК-10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій.

ФК-12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.

ФК-15. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проєктів і технологій.

ФК-18. Здатність сприяти соціальній реінтеграції та психосоціальному відновленню, посиленню соціальної стійкості, відновленню ресурсів і підтримці адаптації осіб, сімей, соціальних груп і громад у процесі поствоєнного відновлення на засадах соціальної інклюзії, міжвідомчої взаємодії та принципів сталого розвитку.

Результати навчання:

ПР-2. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.

ПР-4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПР-10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати раннє втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.

ПР-11. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командування та координувати командну роботу.

ПР-12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.

ПР-13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

ПР-14. Визначати методологію прикладного наукового дослідження та застосовувати методи кількісного та якісного аналізу результатів, у тому числі методи математичної статистики.

ПР-19. Розробляти, апробувати та втілювати соціальні проєкти і технології.

ПР-22. Організовувати та координувати процеси соціальної реінтеграції, психосоціального відновлення, підтримки адаптації та посилення соціальної стійкості осіб, сімей, соціальних груп і громад у процесі поствоєнного відновлення на засадах соціальної інклюзії, міжвідомчої взаємодії та принципів сталого розвитку.

Зміст курсу:

ЗМ 1. Соціальна реінтеграція в умовах війни і поствоєнного відновлення

Поняття та сучасні підходи до соціальної реінтеграції. Соціальна реінтеграція у контексті поствоєнного відновлення суспільства. Принципи соціальної реінтеграції: людиноцентричність, добровільність, інклюзивність, недискримінація, участь та партнерство. Рівні соціальної реінтеграції: індивідуальний, сімейний, груповий, організаційний, громадський та суспільний. Основні суб'єкти соціальної реінтеграції та розподіл їхніх функцій. Взаємодія держави, громад, соціальних служб, громадських організацій, волонтерських ініціатив та самих отримувачів послуг. Бар'єри та ресурси соціальної реінтеграції різних груп населення.

ЗМ 2. Соціальна реінтеграція як технологія соціальної роботи

Соціальна реінтеграція як технологічний процес у соціальній роботі. Структура технології соціальної реінтеграції: мета, суб'єкти, об'єкт, етапи, методи, ресурси та очікувані результати. Етапи реалізації технологій соціальної реінтеграції. Індивідуальний та груповий підходи до соціальної реінтеграції. Технології соціального супроводу, консультування, посередництва, кейс-менеджменту та соціальної підтримки. Міждисциплінарна та міжвідомча взаємодія у реалізації технологій реінтеграції. Критерії ефективності та результативності технологій соціальної реінтеграції.

ЗМ 3. Оцінювання потреб, бар'єрів, ризиків і ресурсів соціальної реінтеграції

Потреби особи, сім'ї, соціальної групи та громади як основа планування реінтеграційних заходів. Методи оцінювання потреб отримувачів соціальних послуг. Виявлення соціальних, психологічних, економічних, інформаційних та інфраструктурних бар'єрів реінтеграції. Оцінювання ризиків соціальної дезадаптації та повторної соціальної ізоляції. Виявлення індивідуальних, сімейних, соціальних та громадських ресурсів. Принципи диференційованого вибору технологій соціальної реінтеграції. Побудова індивідуального маршруту соціальної реінтеграції. Моніторинг змін потреб та коригування маршруту реінтеграції.

ЗМ 4. Нормативно-правове забезпечення соціальної реінтеграції

Національна політика у сфері соціальної реінтеграції та соціальної підтримки постраждалого населення. Законодавчі засади надання соціальних послуг. Правові засади забезпечення соціальної інклюзії та недискримінації. Нормативно-правове регулювання захисту прав різних категорій населення, постраждалих внаслідок війни. Повноваження органів державної влади та місцевого самоврядування у сфері соціальної реінтеграції. Правові засади діяльності надавачів соціальних послуг та взаємодії державного, громадського і недержавного секторів. Міжнародні стандарти прав людини та їх значення для соціальної реінтеграції. Проблеми та перспективи удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної реінтеграції.

ЗМ 5. Технології соціальної реінтеграції різних груп отримувачів соціальних послуг

Принципи диференційованого застосування технологій соціальної реінтеграції. Специфіка соціальної реінтеграції внутрішньо переміщених осіб. Технології соціальної реінтеграції дітей та молоді, постраждалих від війни. Соціальна реінтеграція сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах. Технології підтримки осіб з інвалідністю та інших груп з підвищеними

бар'єрами соціальної участі. Соціальна реінтеграція осіб, які втратили житло, роботу, соціальні зв'язки або доступ до базових послуг. Технології відновлення соціальних зв'язків та включення людини у життя громади. Адаптація технологій до індивідуальних потреб та контексту отримувача послуг. Етичні аспекти диференційованого підходу до різних груп отримувачів.

ЗМ 6. Міжнародний та український досвід соціальної реінтеграції

Сучасні міжнародні підходи до соціальної реінтеграції у кризових та постконфліктних суспільствах. Моделі соціальної реінтеграції у країнах, що пережили війни та масштабні соціальні кризи. Community-based approaches у соціальній реінтеграції. Роль соціальної інклюзії, участі та соціального капіталу у процесах відновлення. Український досвід соціальної реінтеграції в умовах війни. Практики громадських та благодійних організацій у підтримці постраждалого населення. Порівняльний аналіз міжнародних та українських практик. Можливості адаптації зарубіжного досвіду до українського контексту. Критерії критичного оцінювання ефективності практик соціальної реінтеграції.

ЗМ 7. Програми та проєкти соціальної реінтеграції

Поняття та типологія програм і проєктів соціальної реінтеграції. Життєвий цикл соціального проєкту: від визначення проблеми до оцінювання результатів. Визначення цільових груп, потреб та очікуваних результатів проєкту. Постановка цілей і завдань соціального проєкту. Планування заходів, ресурсів, партнерів та строків реалізації. Теорія змін та логіко-структурна модель програми соціальної реінтеграції. Моніторинг та оцінювання результативності соціальних програм і проєктів. Управління ризиками під час реалізації проєктів. Сталість результатів та масштабування успішних практик. Інноваційні та партисипативні підходи до проєктування програм соціальної реінтеграції.

ЗМ 8. Система інституцій, ресурсів і партнерів соціальної реінтеграції

Система суб'єктів та інституцій соціальної реінтеграції в Україні. Розмежування повноважень державного, регіонального та місцевого рівнів. Роль органів місцевого самоврядування та територіальних громад. Недержавні надавачі соціальних послуг та громадські організації. Міжсекторальне партнерство у сфері соціальної реінтеграції. Людські, фінансові, матеріальні, інформаційні та інфраструктурні ресурси. Механізми мобілізації та ефективного використання ресурсів громади. Міжнародне партнерство та донорська підтримка програм соціальної реінтеграції. Координація діяльності партнерів та запобігання дублюванню послуг. Мережева взаємодія як ресурс стійкості системи соціальної реінтеграції.

ЗМ 9. Громада як середовище соціальної реінтеграції

Поняття громади як середовища соціальної реінтеграції. Соціальний капітал та його роль у процесах відновлення і включення. Інклюзивність громади та доступність соціальної інфраструктури. Участь мешканців у прийнятті рішень щодо розвитку громади. Виявлення потреб та ресурсів громади. Соціальна згуртованість і відновлення горизонтальних зв'язків. Механізми залучення різних груп населення до життя громади. Запобігання соціальній ізоляції, стигматизації та конфліктам у громаді. Громадські ініціативи як інструмент соціальної реінтеграції. Оцінювання спроможності громади до підтримки процесів реінтеграції.

ЗМ 10. Технології розвитку громад у програмах соціальної реінтеграції

Розвиток громади як напрям соціальної роботи та соціальної реінтеграції. Community development та community-based підходи: сутність і можливості застосування. Технології залучення мешканців до розвитку громади. Партисипативне визначення проблем і планування

розвитку громади. Соціальне проєктування як інструмент розвитку громади. Мобілізація локальних ресурсів та розвиток партнерств. Соціальне підприємництво та економічна активізація як ресурси розвитку громади. Технології створення локальних мереж взаємодопомоги та підтримки. Оцінювання соціального ефекту програм розвитку громади. Розроблення моделі сталого розвитку громади в контексті соціальної реінтеграції.

Структура освітньої компоненти

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Соціальна реінтеграція в умовах війни і поствоєнного відновлення												
Тема 1. Сутність і принципи соціальної реінтеграції	7	2	-			5	7	2	-			5
Тема 2. Рівні та суб'єкти соціальної реінтеграції	8	-	2			6	8	-	-			8
Разом за змістовим модулем 1	15	2	2			11	15	2	-			13
Змістовий модуль 2. Соціальна реінтеграція як технологія соціальної роботи												
Тема 1. Соціальна реінтеграція як технологія соціальної роботи: структура, функції та принципи	7	2	-			5	7	-	-			7
Тема 2. Етапи, форми та методи технології соціальної реінтеграції	8	-	2			6	8	-	2			6
Разом за змістовим модулем 2	15	2	2			11	15	-	2			13
Змістовий модуль 3. Оцінювання потреб, бар'єрів, ризиків і ресурсів соціальної реінтеграції												
Тема 1. Комплексне оцінювання потреб і соціальної ситуації отримувача	7	2	-			5	7	-	-			7
Тема 2. Виявлення ризиків і ресурсів соціальної реінтеграції	8	-	2			6	8	-	-			8
Разом за змістовим модулем 3	15	2	2			11	15	-	-			15

Змістовий модуль 4. Нормативно-правове забезпечення соціальної реінтеграції												
Тема 1. Правові засади та принципи соціальної реінтеграції в Україні	7	2	-			5	7	-	-			7
Тема 2. Застосування нормативно-правових актів у практиці соціальної реінтеграції	8	-	2			6	8	-	-			8
Разом за змістовим модулем 4	15	2	2			11	15	-	-			15
Змістовий модуль 5. Технології соціальної реінтеграції різних груп отримувачів соціальних послуг												
Тема 1. Диференційований підхід у соціальній реінтеграції різних груп	7	2	-			5	7	2	-			5
Тема 2. Проектування індивідуального маршруту соціальної реінтеграції	8	-	2			6	8	-	-			8
Разом за змістовим модулем 5	15	2	2			11	15	2	-			13
Змістовий модуль 6. Міжнародний та український досвід соціальної реінтеграції												
Тема 1. Міжнародні моделі та практики соціальної реінтеграції	7	2	-			5	7	-	-			7
Тема 2. Український досвід соціальної реінтеграції та можливості адаптації міжнародних практик	8	-	2			6	8	-	-			8
Разом за змістовим модулем 6	15	2	2			11	15	-	-			15
Змістовий модуль 7. Програми та проекти соціальної реінтеграції												
Тема 1. Програми соціальної реінтеграції: структура, зміст і технологія розроблення	7	2	-			5	7	2	-			5

Тема 2. Проекти та інноваційні практики соціальної реінтеграції	8	-	2			6	8	-	-			8
Разом за змістовим модулем 7	15	2	2			11	15	2	-			13
Змістовий модуль 8. Система інституцій, ресурсів і партнерів соціальної реінтеграції												
Тема 1. Екосистема соціальної реінтеграції: інституції, суб'єкти та рівні взаємодії	7	2	-			5	7	-	-			7
Тема 2. Міжсекторальне партнерство як технологія забезпечення соціальної реінтеграції	8	-	2			6	8	-	2			6
Разом за змістовим модулем 8	15	2	2			11	15	-	2			13
Змістовий модуль 9. Громада як середовище соціальної реінтеграції												
Тема 1. Громада як соціальне середовище та ресурс соціальної реінтеграції	7	2	-			5	7	-	-			7
Тема 2. Створення реінтеграційного середовища громади: участь, взаємодія та соціальна згуртованість	8	-	2			6	8	-	-			8
Разом за змістовим модулем 9	15	2	2			11	15	-	-			15
Змістовий модуль 10. Технології розвитку громад у програмах соціальної реінтеграції												
Тема 1. Технології розвитку, залучення та активізації громади у процесах соціальної реінтеграції	7	2	-			5	7	-	-			7
Тема 2. Партисипативні технології, соціальні інновації та розвиток спроможності громади	8	-	2			6	8	-	-			8

Разом за змістовим модулем 10	15	2	2			11	15	-	-			15
Усього годин	150	20	20			110	150	6	4			140

Методи навчання та оцінювання програмних результатів навчання:

Програмний результат навчання	Тема	Методи навчання	Навчальне завдання або результат діяльності, через який формується і перевіряється ПР	Форми та методи оцінювання
ПР-2.	Тема 1.1. Тема 6.1. Тема 6.2. Тема 9.1.	Проблемно-пошуковий; аналіз наукових і практичних джерел; порівняльний аналіз; дискусія; кейс-метод	Порівняльний аналіз українських та міжнародних практик соціальної реінтеграції; підготовка висновків і рекомендацій щодо можливості їх адаптації до українського контексту	Тестування; оцінювання аналітичних завдань на семінарі; самостійна робота; ІНДЗ.
ПР-4.	Тема 1.1. Тема 2.1. Тема 5.1. Тема 9.1. Тема 10.1.	Проблемно-орієнтоване навчання; мінілекція; дискусія; аналіз концепцій; порівняльний метод; робота з науковими джерелами	Аналіз і застосування понять «соціальна реінтеграція», «соціальна згуртованість», «соціальний капітал», «інклюзія», «розвиток громади», «community development», «community organizing» у професійних ситуаціях	Тестування; усне опитування; участь у семінарських дискусіях; оцінювання самостійної роботи.
ПР-10.	Тема 3.1. Тема 3.2. Тема 5.1. Тема 5.2.	Кейс-метод; ситуаційний аналіз; проблемно-пошуковий метод; моделювання професійних ситуацій; практичне проектування	Аналіз кейсу отримувача соціальних послуг; визначення потреб, бар'єрів, ризиків і ресурсів; побудова індивідуального маршруту соціальної реінтеграції; аудит реінтеграційного середовища громади	Оцінювання практичних завдань на семінарі; кейс-аналіз; тестування; ІНДЗ.
ПР-11.	Тема 8.1. Тема 8.2. Тема 10.2.	Групова робота; кооперативне навчання; рольова гра; моделювання командної взаємодії; фасилітація; проєктний метод	Розроблення карти стейкхолдерів та партнерської моделі програми соціальної реінтеграції; визначення ролей різних суб'єктів; моделювання міжвідомчої команди	Оцінювання групової роботи; практичне завдання; презентація; ІНДЗ.
ПР-12.	Тема 4.1. Тема 4.2. Тема 9.1.	Нормативно-правовий аналіз; порівняльний аналіз; проблемне навчання;	Аналіз нормативно-правової ситуації; порівняння українських і міжнародних підходів; формулювання	Тестування; аналітичне завдання; самостійна робота; ІНДЗ.

		дискусія; аналіз політики	пропозицій щодо вдосконалення нормативного забезпечення соціальної реінтеграції	
ПР-13.	Тема 7.1. Тема 7.2. Тема 9.2. Тема 10.2.	Проектний метод; дизайн-мислення; мозковий штурм; проблемно-пошуковий метод; творче моделювання	Створення авторської концепції програми/проєкту соціальної реінтеграції; розроблення інноваційного рішення для громади; «Громада, у якій хочеться залишитися», «Конструктор громади майбутнього»	Оцінювання ІНДЗ за критеріями оригінальності, обґрунтованості та практичної реалізованості; презентація проєкту.
ПР-14.	Тема 3.1. Тема 7.2. Тема 9.2.	Дослідницький метод; аналіз даних; проблемно-пошуковий метод; кейс-метод; робота з емпіричними даними	Розроблення інструменту оцінювання потреб/ресурсів; визначення кількісних і якісних індикаторів програми; аналіз результатів оцінювання; формулювання висновків та рекомендацій.	Практичне завдання; самостійна робота; ІНДЗ.
ПР-19.	Тема 2.2. Тема 5.2. Тема 7.1. Тема 7.2. Тема 10.1. Тема 10.2.	Проектний метод; кейс-метод; моделювання; дизайн-мислення; практичне проєктування; групова робота	Розроблення програми соціальної реінтеграції; проєктування технології для конкретної цільової групи; створення мініпроєкту розвитку громади; розроблення системи оцінювання результатів	Практичні завдання; проєктна робота; презентація; ІНДЗ.
ПР-22.	Тема 1.1–10.2 як інтегрований змістовий результат ОК	Проблемно-орієнтоване навчання; кейс-метод; проєктний метод; моделювання; командна робота; ситуаційний аналіз; фасилітація	Комплексне проєктування процесу соціальної реінтеграції; побудова маршруту та системи підтримки; розроблення міжвідомчої моделі; створення програми соціальної реінтеграції та розвитку громади	Тестування; оцінювання семінарських практичних завдань; ІНДЗ; презентація та захист проєкту.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Заняття проводяться у формі дискусій, мозкових штурмів; висловлювання власної точки зору заохочується;

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Навчальні завдання виконуються у строки, визначені викладачем відповідно до організації освітнього процесу. У разі пропуску заняття здобувач освіти самостійно опрацьовує відповідний навчальний матеріал і виконує передбачені завдання в погодженому з викладачем порядку. Повторне складання заходів

поточного контролю до початку сесії допускається за наявності поважних причин. Повторне складання семестрового контролю здійснюється відповідно до встановленої в БДПУ процедури. Перескладання з метою підвищення позитивної оцінки не допускається.

Політика щодо академічної доброчесності та використання ІІІ. Дотримання академічної доброчесності передбачає самостійне виконання здобувачами освіти індивідуальних навчальних завдань, завдань поточного та семестрового контролю; виконання командних завдань у складі визначеного авторського колективу; посилення на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей, текстів, зображень або даних інших авторів; дотримання законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної освітньої, наукової та творчої діяльності, використані методики й джерела інформації. Для осіб з особливими освітніми потребами вимога щодо самостійності виконання завдань застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

Подана на оцінювання робота має бути результатом самостійної інтелектуальної діяльності здобувача та містити його авторський аналіз, аргументацію, висновки й професійні рішення. Використання цифрових інструментів або ІІІ не повинно підміняти авторський внесок здобувача. Текст, автоматично згенерований інструментом ІІІ та поданий без самостійного критичного опрацювання як власний, не вважається належним виконанням навчального завдання.

Забороняються академічний плагіат, самоплагіат без належного посилення, фабрикація або фальсифікація даних, списування, несамотійне виконання завдань, використання недозволеної допомоги та недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом. Під час контрольованих робіт та екзамену заборонено використовувати недозволені джерела інформації, технічні засоби, мобільні пристрої, інструменти ІІІ або сторонню допомогу.

У разі виявлення ознак порушення академічної доброчесності робота розглядається відповідно до процедури, встановленої Положенням про академічну доброчесність та систему запобігання академічному плагіату в БДПУ. Здобувачеві повідомляють про виявлені ознаки порушення та надають можливість подати пояснення. Залежно від виду й обставин установленого порушення можуть застосовуватися усне або письмове попередження, зниження результату оцінювання, повторне проходження оцінювання, додаткове індивідуальне завдання або передання питання на розгляд Комісії з питань етики та академічної доброчесності. У разі встановлення факту несамотійного виконання завдання під час семестрового контролю відповідне завдання вважається невиконаним і не оцінюється.

Інструменти ІІІ, зокрема ChatGPT, Claude, Gemini, Grammarly та інші цифрові сервіси, дозволено використовувати для пошуку й генерування ідей, попереднього структурування матеріалу, мовного редагування, систематизації та візуалізації даних, якщо інше не визначено умовами конкретного завдання. Використання ІІІ не звільняє здобувача від обов'язку перевіряти достовірність інформації, звертатися до першоджерел, самостійно аналізувати матеріал і формулювати власні висновки.

Заборонено використовувати ІІІ для повного автоматичного виконання навчального завдання; підміни власного аналізу, аргументації або професійного рішення; генерування вигаданих джерел, посилань, статистичних даних чи результатів дослідження; а також передавати до систем ІІІ персональні, конфіденційні або чутливі дані.

Якщо до роботи включено текст, зображення, таблиці, дані або інший зміст, створений чи істотно перетворений за допомогою ІІІ, здобувач подає декларацію із зазначенням використаного інструменту або моделі, мети та способу його застосування. Декларація розміщується перед списком використаних джерел або наприкінці роботи, якщо список джерел

не передбачено. Неповідомлення про включення до роботи результатів, згенерованих ШІ, кваліфікується як недоброчесне використання таких результатів.

Політика щодо відвідування занять. Регулярна участь у навчальних заняттях сприяє досягненню програмних результатів навчання. У разі пропуску заняття здобувач освіти самостійно опрацьовує відповідний матеріал і виконує передбачені завдання в погодженому з викладачем порядку. Пропуск заняття не є окремим об'єктом оцінювання; оцінюються продемонстровані результати навчання та якість виконаних завдань. Особливості організації навчання за наявності об'єктивних обставин визначаються відповідно до нормативних документів БДПУ.

Політика щодо визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти. Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження досягнення здобувачем результатів навчання, передбачених освітньою програмою та цією освітньою компонентою. Визнанню можуть підлягати результати, які за змістом і обсягом відповідають освітній компоненті в цілому або її окремій темі, змістовому модулю чи навчальному завданню. Визнання результатів здійснюється до початку семестрового контролю відповідно до процедури, визначеної Положенням про організацію освітнього процесу в БДПУ.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне забезпечення — комп'ютер, ноутбук або мобільний пристрій із доступом до Інтернету, камерою, мікрофоном і засобами відтворення звуку; програмне забезпечення та електронні сервіси — Moodle БДПУ, Zoom, Microsoft Word і PowerPoint або їхні аналоги, Інституційний репозитарій БДПУ та електронна бібліотека БДПУ; наочність — мультимедійні презентації, навчальні відео, електронні нормативні й методичні матеріали. Спеціалізоване технічне та платне програмне забезпечення не потрібне.

Система оцінювання та вимоги:

Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-бальною накопичувальною системою та передбачає поточний і підсумковий контроль. Підсумковий контроль за освітньою компонентою здійснюється шляхом семестрового контролю у формі екзамену.

За результатами поточного контролю здобувач освіти може отримати максимально 50 балів, за результатами семестрового контролю у формі екзамену — максимально 50 балів. Підсумкова оцінка за освітню компоненту визначається як сума балів, отриманих за результатами поточного та семестрового контролю.

Загальний розподіл балів представлено в таблиці.

Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти

Поточний контроль						Поточна оцінка визначається шляхом переведення суми рейтингових балів, отриманих за темами 1–10, у 50-бальну шкалу: загальна сума рейтингових балів ділиться на коефіцієнт 5, який дорівнює кількості кредитів ЕКТС ОК	Екзамен	Сума
ЗМ 1		ЗМ 2		ЗМ 3				
T1	T2	T1	T2	T1	T2			
25		25		25				
ЗМ 4		ЗМ 5		ЗМ 6				
T1	T2	T1	T2	T1	T2			
25		25		25				
ЗМ 7		ЗМ 8		ЗМ 9				
T1	T2	T1	T2	T1	T2			
25		25		25				
ЗМ 10								
T1	T2							
25								

Поточний контроль здійснюється за результатами виконання завдань, передбачених планами семінарських занять та самостійної роботи, зокрема індивідуальних завдань як її складника. Система нарахування рейтингових балів представлена в таблиці.

Система нарахування рейтингових балів (поточний контроль) для денної форми

ЗМ 1.					
Лекційне заняття	Семінарське заняття	Самостійна робота	ІНДЗ	Тестування	Підсумкові бали
	теоретична частина – 5 практичні завдання –2	3	5	10	25
ЗМ 2.					
	теоретична частина – 5 практичні завдання –2	3	5	10	25
ЗМ 3.					
	теоретична частина – 5 практичні завдання –2	3	5	10	25
ЗМ 4.					
	теоретична частина – 5 практичні завдання –2	3	5	10	25
ЗМ 5.					
	теоретична частина – 5 практичні завдання –2	3	5	10	25
ЗМ 6.					
	теоретична частина – 5 практичні завдання –2	3	5	10	25
ЗМ 7.					
	теоретична частина – 5 практичні завдання –2	3	5	10	25
ЗМ 8.					
	теоретична частина – 5 практичні завдання –2	3	5	10	25
ЗМ 9.					
	теоретична частина – 5 практичні завдання –2	3	5	10	25
ЗМ 10.					
	теоретична частина – 5 практичні завдання –2	3	5	10	25
Загалом					250
Підрахунок					
Переведення рейтингових балів 250 \ 5 кредити = 50 балів максимум					

Система нарахування рейтингових балів (поточний контроль) для заочної форми

ЗМ 1.					
Лекційне заняття	Семінарське заняття	Самостійна робота	ІНДЗ	Тестування	Підсумкові бали
	-	5	10	10	25
ЗМ 2.					
-	теоретична частина – 5 практичні завдання –2	3	5	10	25
ЗМ 3.					
-	-	5	10	10	25
ЗМ 4.					
-	-	5	10	10	25
ЗМ 5.					
	-	5	10	10	25
ЗМ 6.					

-	-	5	10	10	25
ЗМ 7					
	-	5	10	10	25
ЗМ 8					
-	теоретична частина – 5 практичні завдання – 2	3	5	10	25
ЗМ 9					
-	-	5	10	10	25
ЗМ 10					
-	-	5	10	10	25
Загалом					250
Підрахунок					
Переведення рейтингових балів 250 \ 5 кредити = 50 балів максимум					

Примітка. Для заочної форми навчання розподіл балів за роботу на семінарському занятті та самостійну роботу залежить від наявності семінарського заняття з відповідної теми. Якщо семінарське заняття передбачено, робота на ньому оцінюється у 0–5 балів, самостійна робота — у 0–5 балів. Якщо семінарське заняття з теми не передбачено, відповідні 5 балів переносяться на самостійну роботу, яка оцінюється у 0–10 балів. Максимальна кількість балів за кожну тему для обох форм навчання становить 25 балів.

Поточний контроль здійснюється за результатами усіх виконаних завдань, передбачених планами семінарських, самостійних робіт тощо. Детальні описи навчальних завдань, вимоги до їх виконання та критерії оцінювання за кожним видом роботи доводяться до відома здобувачів освіти на початку вивчення відповідної теми та розміщуються на електронній навчальній платформі Moodle БДПУ. За результатами поточного оцінювання здобувач може отримати максимум 50 балів.

Формула розрахунку поточної оцінки:

$$ПО = \frac{ЗМ1 + ЗМ2 + ЗМ3 + ЗМ4 + ЗМ5 + ЗМ6 + ЗМ7 + ЗМ8 + ЗМ9 + ЗМ10}{5}$$

де:

ПО — поточна оцінка за освітню компоненту (максимально 50 балів);

ЗМ1–ЗМ10 — рейтингові бали, отримані здобувачем за відповідні змістові модулі курсу (максимально 25 балів за кожну тему);

5 — коефіцієнт переведення максимальної суми рейтингових балів за поточну роботу (250 балів), який дорівнює кількості кредитів у 50-бальну шкалу.

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль передбачає семестровий контроль у формі екзамену та передбачає комплексну перевірку досягнення програмних результатів навчання за освітньою компонентою. Екзаменаційні завдання охоплюють зміст ОК та передбачають перевірку теоретичних знань, здатності аналізувати професійні ситуації, обґрунтовувати й застосовувати відповідні підходи, методи та технології соціальної роботи. Конкретні завдання, порядок проведення екзамену та критерії їх оцінювання доводяться до відома здобувачів до проведення семестрового контролю та розміщені в Moodle відповідного ОК.

Максимальна оцінка за екзамен – 50 балів.

Підсумкова оцінка за освітню компоненту становить максимум 100 балів і формується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю (максимально 50 балів), та балів, отриманих за результатами семестрового контролю у формі екзамену (максимально 50 балів).

Формула підсумкової оцінки за курс

$$\text{ПідО} = \text{ПО} + \text{Е}$$

де:

ПідО — підсумкова оцінка за освітню компоненту (максимально 100 балів);

ПО — поточна оцінка (максимально 50 балів);

Е — оцінка за екзамен (максимально 50 балів).

Мінімальний пороговий рівень оцінки з освітньої компоненти є єдиним в Університеті, не залежить від форм і методів оцінювання та складає 50 балів. Повторне складання семестрового контролю здійснюється відповідно до встановленої в БДПУ процедури.

Шкала оцінювання

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	F (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

Список рекомендованих джерел

Основні:

1. Актуальні питання соціальної роботи : навч. посіб. / О.М. Денисюк та ін. ; ред. кол.: О.В. Епель, Т.Л. Лях, І.В. Силантьєва. Ужгород : РІК-У, 2023. 420 с.
2. Гончар І. Роль реабілітаційного потенціалу особистості в ході соціально-психологічної реабілітації. *Актуальні проблеми соціальної роботи: теорія і практика : колективна монографія* / І. В. Албул, О. Д. Балдинюк, О. М. Бойко [та ін.]; за ред. Н. М. Коляди; МОН України, Розробник Гончар І.Г. Уманський держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. Умань: Візаві, 2020. С. 67–75. URL: <https://dspace.udpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/13130>
3. Захаріна Т. І. Соціальна реінтеграція ветеранів російсько-української війни у закладах вищої освіти: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2025. 460 с.
4. Петровська К. В. Реалізація технологічного аспекту соціальної підтримки шукачів тимчасового захисту від війни в Україні: досвід Німеччини. *Наукові записки Бердянського державного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки*: зб. наук. пр. Вип. 1. 2023. 436 с. С.104-114. <https://doi.org/10.31494/2412-9208-2023-1-1-104-114>
5. Петровська К. В., Тургенєва А. О., Мельничук А. Б. Роль волонтерських ініціатив та громадських організацій у післявоєнному відновленні України . *Післявоєнна відбудова України: правові, політичні та економічні виклики в історичній перспективі : наукова монографія*. За ред. В. М. Стратонова. Рига, Латвія: «Baltija Publishing», 2025. 916 с. С. 652-676. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-559-4-32>
6. Петровська К. В., Сердюченко А. О. Формування цифрових компетентностей молоді як чинник соціальної адаптації та реінтеграції в умовах соціальних криз (на прикладі воєнного контексту України). *Суспільство та національні інтереси: журнал*. 2026. № 5(25) 2026. С. 2253 \ С. 814-828. [https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-5\(25\)](https://doi.org/10.52058/3041-1572-2026-5(25))
7. Політика у сфері реабілітації в Україні. Звіт з аналізу законодавства в рамках виконання проєкту “War Trauma Rehabilitation in Ukraine: affected population assistance”. К., 2022. 210 с. URL: [Звіт з аналізу законодавства реабілітація.pdf - Google Диск](#)
8. Соціально-психологічна реабілітація та адаптація військово-службовців Збройних Сил України: нормативно-правове забезпечення \ за заг. ред. Коропатніка І. М. 2021.

9. Сучасні теорія і практика соціальної реабілітації: монографія / О. В. Чуйко, А. В. Кунцевська, О. М. Тохтамиш та ін.; за ред. О. В. Чуйко. К.: ВПЦ «Київський університет», 2021. 336 с.
10. Юрчик Г. М., Самолюк Н. М. «Карта» потреб та особливості сприйняття внутрішньо переміщених осіб як індикатор їх інтегрованості у приймаючі громади // *Теоретичні та прикладні питання економіки*. 2024. № 2(49). С. 265–278. <https://doi.org/10.17721/tpe.2024.49.23>.
11. Petrovska K. Digitalization of social reintegration processes: prospects for training specialists in the field of psychosocial support / *Elnnovation and digital transformation: education, economy and society dimensions. Monograph*. The University of Technology in Katowice Press. Сілезька академія, Катовіце, Польща (Akademia Śląska). 2025. 639 с. / С. 95-102. DOI: 10.54264/M054

Додаткові:

1. Актуальні проблеми психологічної та соціальної адаптації в умовах кризового суспільства [Електронне видання] : збірник матеріалів IX Міжнародної науково-практичної конференції, м. Ірпінь, 25–29 квітня 2024 року. Ірпінь : Державний податковий університет, 2024. 582 с.
2. Злобіна О. Г. Динаміка соціально-психологічної стійкості населення України в умовах війни // *Демографія та соціальна економіка*. 2024. № 4. С. 148–165.
3. Петровська К. В. Інклюзивний підхід до освіти для ветеранів і військовослужбовців / *Наука і освіта в глобальному та національному вимірах: виклики, загрози, перспективи розвитку* : зб. наук. праць за матер. IV міжнародної наук.-практ. конф. (Полтава–Лубни, 20-21 лютого 2025 р.) / за ред. Л. О. Данильчук. Полтава : в-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2025. Том II. 292 с. / С.58-62.
4. Петровська К. В. Результати дослідження адаптації українських сімей із тимчасовим захистом, які виховують дітей з особливостями розвитку в Німеччині. Науково-практичний та освітньо-методичний журнал «Соціальна робота та психологія: освіта і наука», Випуск 1, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Видавничий дім «Гельветика» 2024. 80 с. С. 54-60.
5. Петровська К. В. Фандрайзинг як стратегія підвищення життєстійкості громад у повосенній Україні / *Актуальні дослідження в соціальній сфері*: матеріали двадцять п'ятої міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 19 травня 2025 р.) / гол. ред. В. В. Корнєшук. Одеса: ФОП Бондаренко М. О., 2025. 159 с. С.83-87.
6. Петровська К. Мультидисциплінарні технології соціальної реінтеграції дітей в умовах воєнної дійсності / *Дитина в тривожному середовищі: розвивальні і відновлювальні практики: зб. тез V Всеукр. форуму за міжнар. участі* (Київ, 30 трав. – 31 трав. 2025 р.) / за ред. О. Чуйко. Київ: Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка, 2025. 198 с. /С.123-126.
7. Політика у сфері реабілітації в Україні. План зміни нормативно-правової бази для трансформації системи реабілітації в охороні здоров'я, санаторно-курортних послуг та медико-соціальної експертизи в рамках виконання проєкту “War Trauma Rehabilitation in Ukraine: affected population assistance”. К., 2022, 151 с. URL: [План змін_НПА реабілітація.pdf - Google Диск](#).
8. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб : Закон України від 20 жовт. 2014 р. № 1706-VII. База даних «Законодавство України» / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1706-18>
9. Про соціальні послуги : Закон України від 17 січ. 2019 р. № 2671-VIII. База даних «Законодавство України» / *Верховна Рада України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2671-19>
1. Рекомендації з удосконалення законодавства України з реабілітації й узгодження політик різних органів державної влади та місцевого самоврядування для створення комплексної системи медичної реабілітації в Україні / автор.кол. Любов Гура, Олег Дудін, Ірина Коваленко, Тетяна Корчак, Анастасія Пампуха, Діана Руснак, Олена Сініцина. К., 2022, 212 с. URL: [Рекомендації з розбудови системи реабілітації в Україні.pdf - Google Диск](#).
2. Соціальна адаптація і реабілітація [Електронне джерело]. URL: <http://politics.ellib.org.ua/pages-12109.html>

10. Українські вимушені мігранти: інтеграція, ідентичність, повернення : Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції, 25 травня 2023 р., Львів, 2023, 315 с. URL: <https://miok.lviv.ua/?p=22856>

11. Pustovoichenko, D., Matkivskyi, M., Petrovska, K., Kornieva, I., & Solomakha, O. (2024). Education and Resilience in the Context of War: Challenges and Solutions in Ukraine. *Futurity Education*, 4(4), 240–256. <https://doi.org/10.57125/FED.2024.12.25.16>

Інтернет-ресурси:

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org.ua>
2. Сайт БДПУ <http://bdpu.org.ua>
3. Репозитарій БДПУ: <https://dspace.bdpu.org.ua/>
4. Електронна навчальна платформа Moodle БДПУ <https://edu.bdpu.org/login/index.php>.